

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ก่อนที่จะสร้างข้อมูล ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบในการสร้างแบบสอบถาม กำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1,211 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนในเขตตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งได้จากการคำนวณด้วยสูตรทาโร่ ยามานะ (Yamane. 1973 : 727) ดังนี้

1.2.1 หาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ ทาโร่ ยามานะ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e^2 = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ซึ่งการศึกษาคั้งนี้

กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05

แทนค่าในสูตรดังนี้

$$n = \frac{1,211}{1+(1,211 \times (0.05)^2)}$$

$$= 300.68$$

เพื่อให้ได้จำนวนเต็มจึงตัดเศษของกลุ่มตัวอย่างจาก 300.68 เป็น 301 คน

1.2.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified) โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยตามหมู่บ้านที่มีจำนวนครัวเรือนมากไปหาน้อย แล้วทำการสุ่มจากกลุ่มย่อย

ขั้นตอนที่ 2 หาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ดังนี้

ตัวอย่าง การคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{บ้าน โพนสูง} = \frac{\text{จำนวนประชากรที่อยู่ในหมู่บ้าน} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

$$= \frac{174 \times 301}{1,211}$$

$$= 42.894 \quad \text{เมื่อปัดเศษขึ้น} = 43 \text{ คน}$$

ตารางที่ 2 สัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนหัวหน้า ครัวเรือน	สัดส่วน กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านโลกก่อง หมู่ที่ 5	200	50
2	บ้านโพนสูง หมู่ที่ 1	174	43
3	บ้านโพธิ์น้อย หมู่ที่ 6	165	41
4	บ้านสามขา หมู่ที่ 2	164	41
5	บ้านจานใต้ หมู่ที่ 9	135	33
6	บ้านจานใต้ หมู่ที่ 4	129	32
7	บ้านโพธิ์ศรีสวัสดิ์ หมู่ที่ 7	103	26
8	บ้านท่าม่วง หมู่ที่ 3	89	22
9	บ้านข่าน้อย หมู่ที่ 8	52	13
	รวม	1,211	301

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด แยกเป็นหมู่บ้าน จำนวน 9 หมู่บ้าน ให้ได้ตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ หมู่บ้านใดมีจำนวนประชากรมากก็ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างมาก และหมู่บ้านใดมีจำนวนประชากรน้อยก็ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างน้อย ตามจำนวนสัดส่วนที่เหมาะสม จนครบจำนวน 301 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีตัวเล็อก 5 ระดับของความคิดเห็น เป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการของลิเคอร์ท (R.A. Likert) คือ มีความคิดเห็นมากที่สุด มีความคิดเห็นมาก มีความคิดเห็นปานกลาง มีความคิดเห็นน้อย มีความคิดเห็นน้อยที่สุด จำนวน 8 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทางบก
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. ด้านการคุ้มครอง ดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 การสร้างเครื่องมือการศึกษา

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2.2 สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามกรอบแนวคิดในการศึกษาความเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการขององค์การบริหารส่วน โพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

2.2.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วย ความเที่ยงตรงทางโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อ ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา ด้วยวิธี IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 1) นางอัมพร วงวาส วุฒิการศึกษา ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) วิชาเอกภาษาไทย ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพยุหะภูมิพิสัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
- 2) นายศรีไพร สีซอน วุฒิการศึกษา ค.ม. (คณิตศาสตร์) ตำแหน่ง อาจารย์โรงเรียนศรีหนองกาววิทยา ตำบลสำโรง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา
- 3) ว่าที่ร้อยตรีทวี วรวิเศษ วุฒิการศึกษา ร.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขไปทดลองใช้ (Try - out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการศึกษาทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 แล้วนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่

3.2 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จนได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2552

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผู้ศึกษาจึงเลือกใช้ระดับความคิดเห็น โดยวัดระดับความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็น คะแนน 5 ระดับ ของลิเคิร์ต ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

ความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

ผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้เทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ความเชื่อมั่นหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามเป็นรายด้านหรือทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือหาความเชื่อมั่นใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่(Frequency) และค่าร้อยละ(Percentage)

5.3 การวัดระดับความคิดเห็น สถิติที่ใช้ การวัดกลางค่าข้อมูลความคิดเห็น คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และการวัดการกระจายของข้อมูลความคิดเห็น คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.4 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่อยู่อาศัย สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อมีการทดสอบสมมติฐานแล้วหากพบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธี LSD. (Least Significant Difference)

5.5 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency)